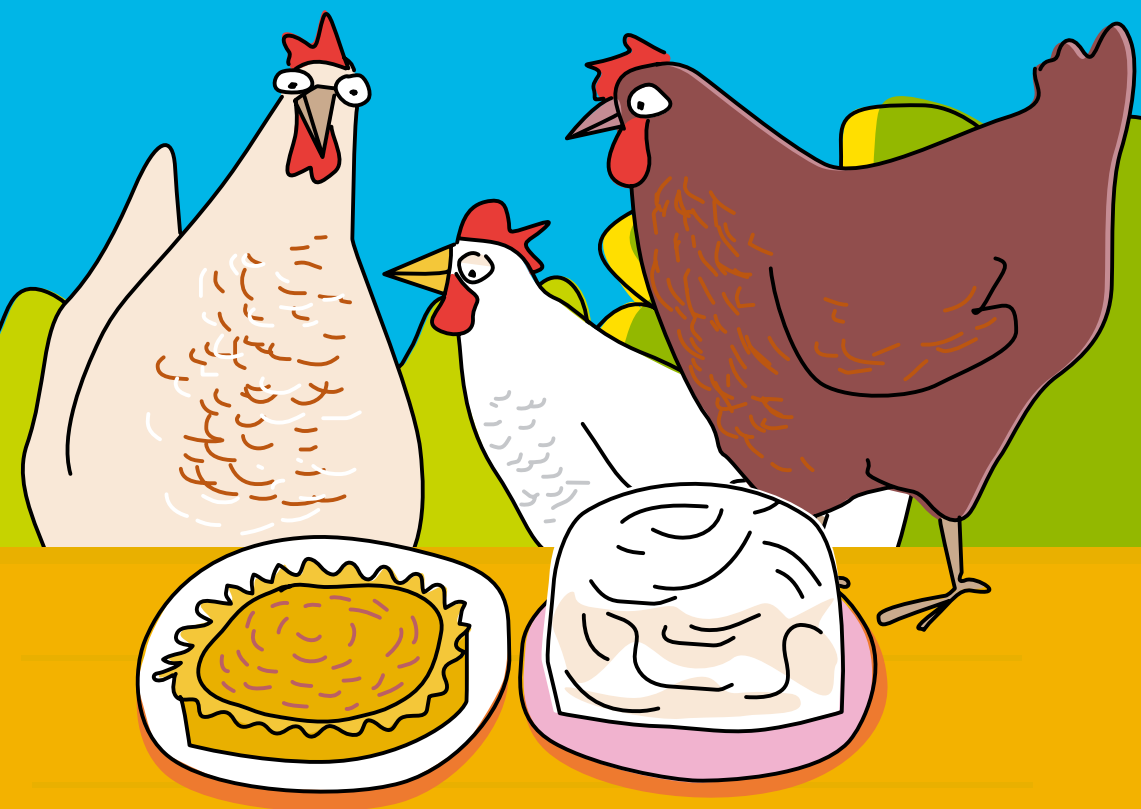


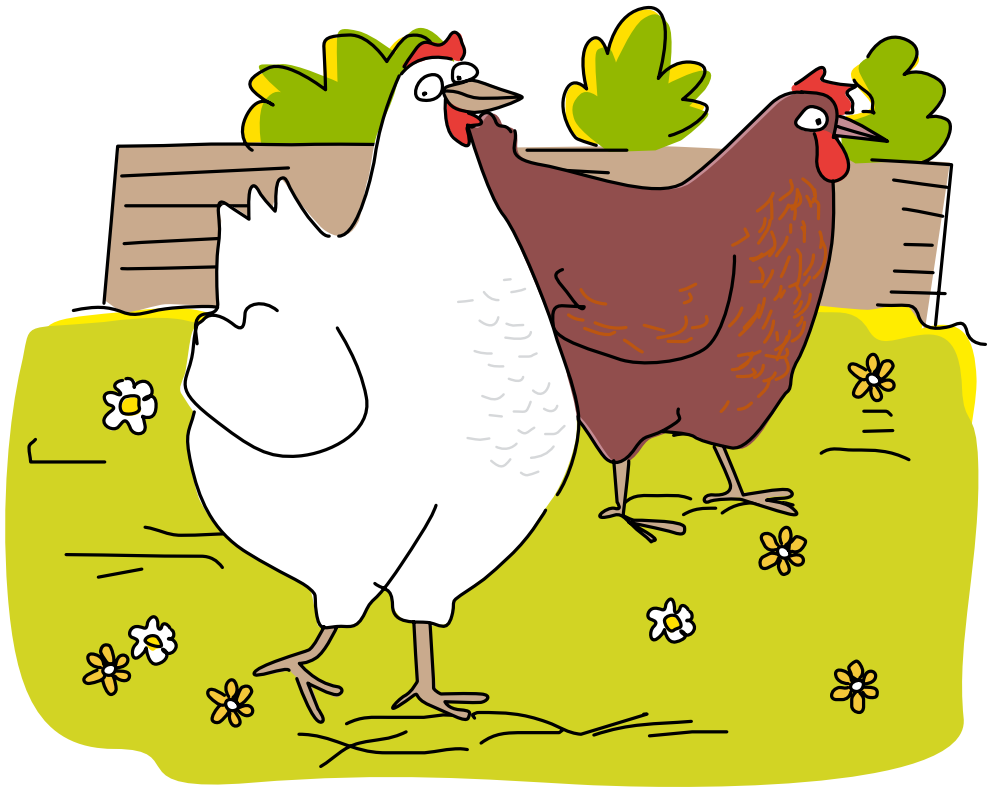
Pai Hina mo e Pavelova

Fa'u 'e John Carr

Tā Fakatātā 'e Astrid Matijasevic



Pai Hina mo e Pavelova



Ko e me'a 'e tolu na'e manako taha ai 'a Mrs Melling. Ko e pai hina', pavelova' pea mo e lōngonoa' foki.

'Oku' ne ngāue he laipeli' pea 'oku lōngonoa foki, pea ko hono 'api' 'oku 'i he hala 'oku to e lōngonoa mo nonga pē mo ia. Na'e 'i ai 'ene ngoue na'a' ne tō ai 'a e hina' pea ne ngaohi 'aki e pai mei he hina' pea mo e pavelova' foki 'i hono loki ngaohi kai'.

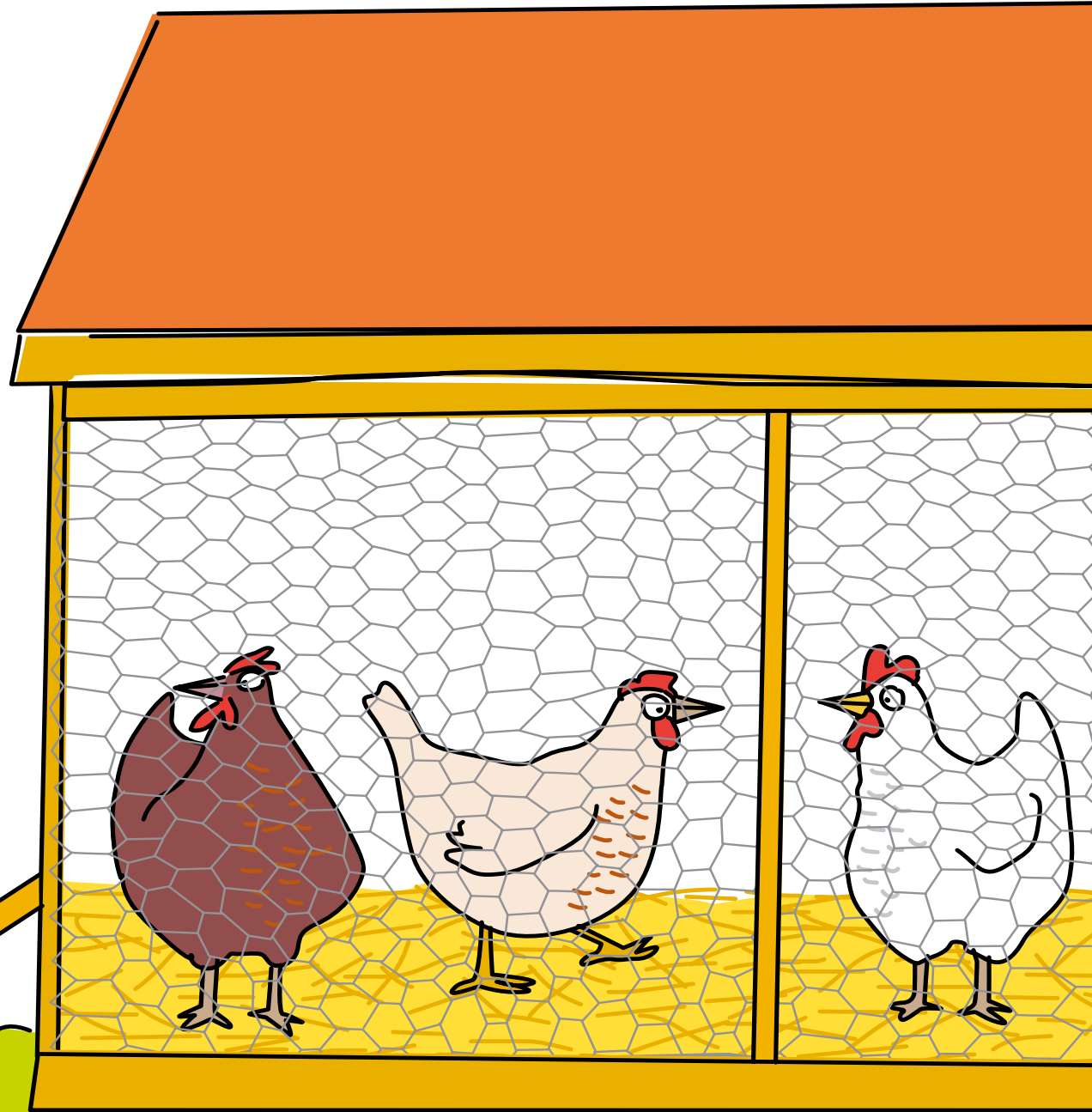
Na'e nonga mo fiemālie 'a e nofo 'a Mrs Melling kimu'a pea toki hiki ange 'a Mr Watkins 'o na kaungā'api'.



Ko e manako foki 'o Mr Watkins ia ko 'ene fanga moa'. 'Oku' nau toko tolu pea 'oku tauhi ia 'i he nofo'anga moa 'i hono toumui'. Ko honau hingoa' ko 'Okunelava, Tenelava mo Na'elava. Na'e pehē foki 'e Mr Watkins ko e fanga moa fiefia mo faka'ofa'ofa taha kinautolu 'i māmani kātoa ka na'e 'ikai foki ke pehē ma'u pē.

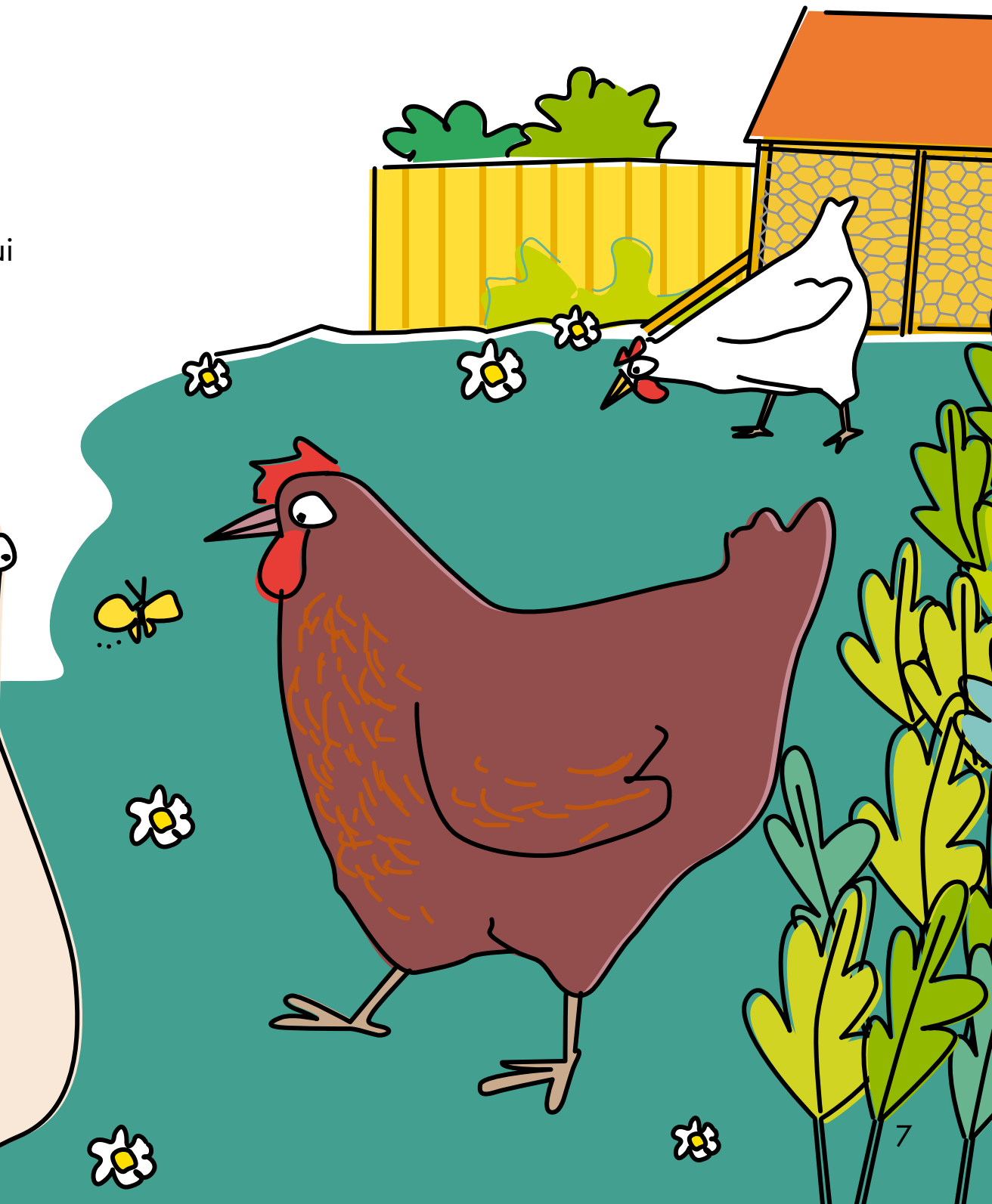
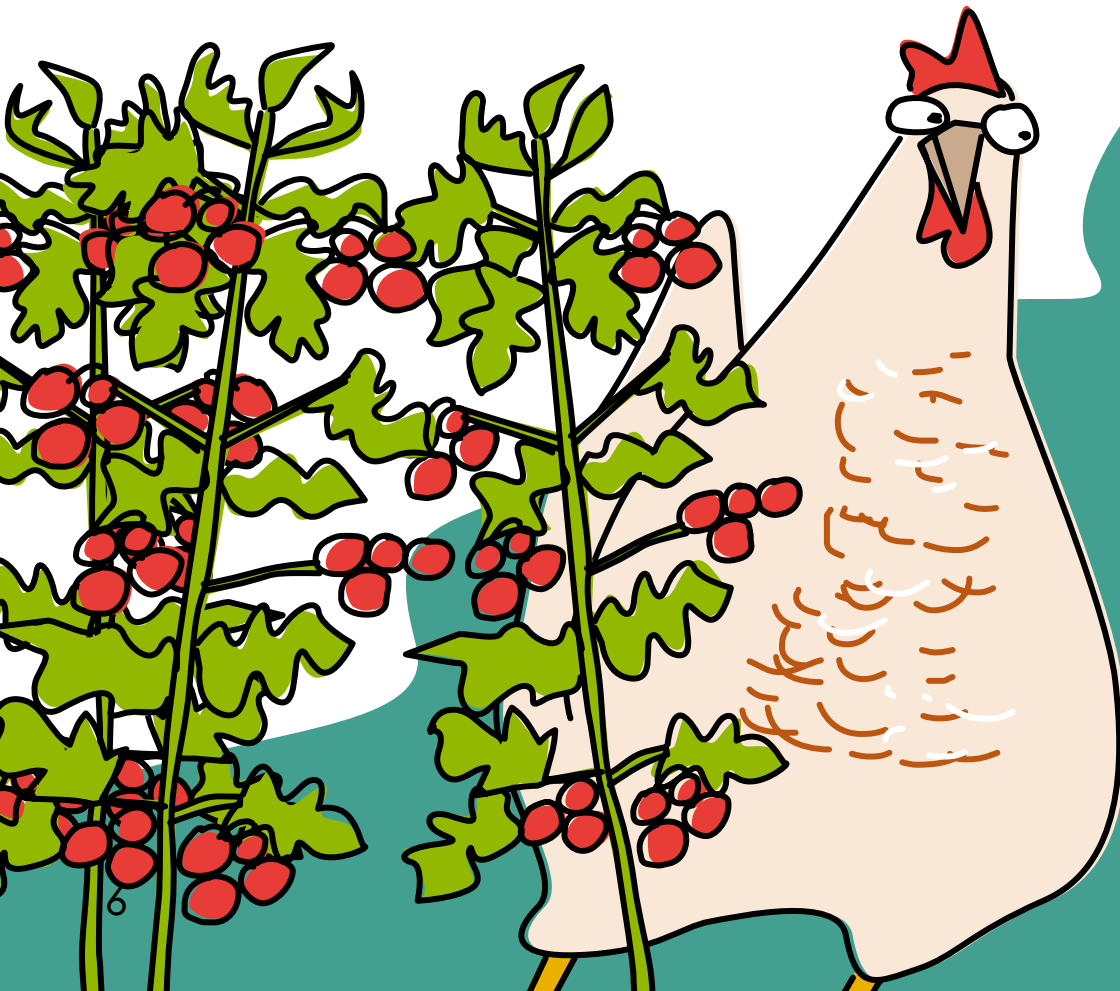
Ko e fanga moa 'a Mr Watkin na'e holataki'i mai kinautolu mei he faama moa na'e tukufale'i ai kinautolu he loto'ā moa 'efi'efi 'i he ta'u 'e taha. Na'e fiema'u kenau fakatō fua'imoa he 'aho kotoa pē. Na'e 'ikai lava kenau hū ki tu'a 'o 'eva pē ke nau tāheu kumi kai pē kenau fai e ngaahi me'a 'oku manako e fanga moa kotoa pē ke fai'.

Na'e loto 'a Mr Watkins ke ne tauhi e fanga moa 'i he'ene 'ilo na'a' nau fiema'u ha 'api lelei kenau nofo ai. Na'a' ne langa e nofo'anga moa 'oku malu mo nonga pea' ne tātaki e fua 'enau fakatō pea' ne fafanga mo tauhi lelei kinautolu.



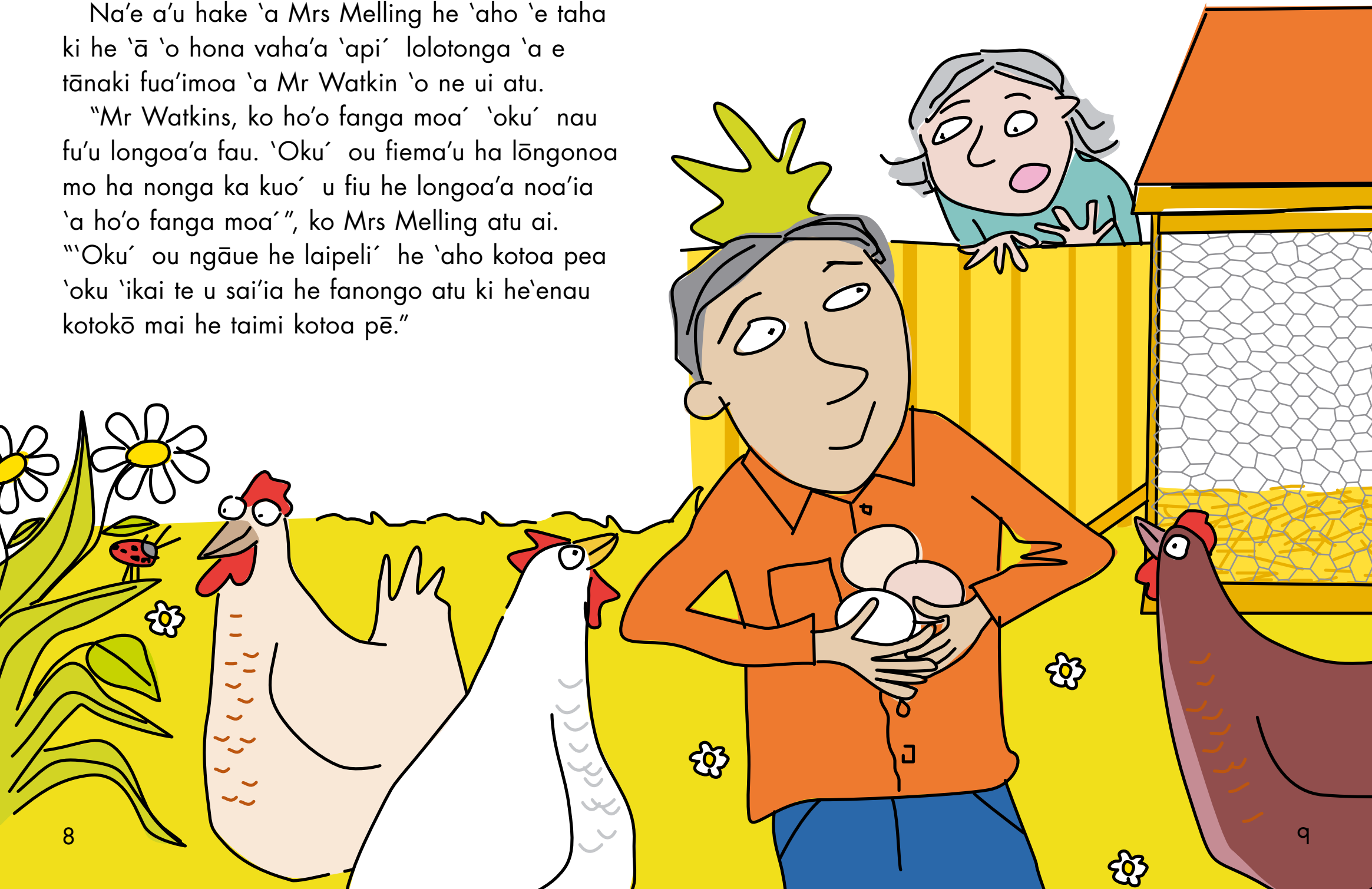
Taimi ni'ihi na'a' ne tukuange atu kinautolu
kenau 'eva holo he'ene ngoue matala'i'akau'.

Pea hangē pē ko 'ene fanga moa', na'e mo'ui
fiemālie 'a Mr Watkins ia kimu'a pea' nau toki
hiki atu 'o kaungā'api mo Mrs Melling foki.



Na'e a'u hake 'a Mrs Melling he 'aho 'e taha ki he 'ā 'o hona vaha'a 'api' lolotonga 'a e tānaki fua'imoa 'a Mr Watkin 'o ne ui atu.

"Mr Watkins, ko ho'o fanga moa' 'oku' nau fu'u longoa'a fau. 'Oku' ou fiema'u ha lōngonoa mo ha nonga ka kuo' u fiu he longoa'a noa'ia 'a ho'o fanga moa'", ko Mrs Melling atu ai. "'Oku' ou ngāue he laipeli' he 'aho kotoa pea 'oku 'ikai te u sai'ia he fanongo atu ki he'enau kotokō mai he taimi kotoa pē."



Na'e kole fakamolemole ange 'a Mr Watkins ka na'e 'ikai tuku ai 'a e lāunga 'a Mrs Melling.

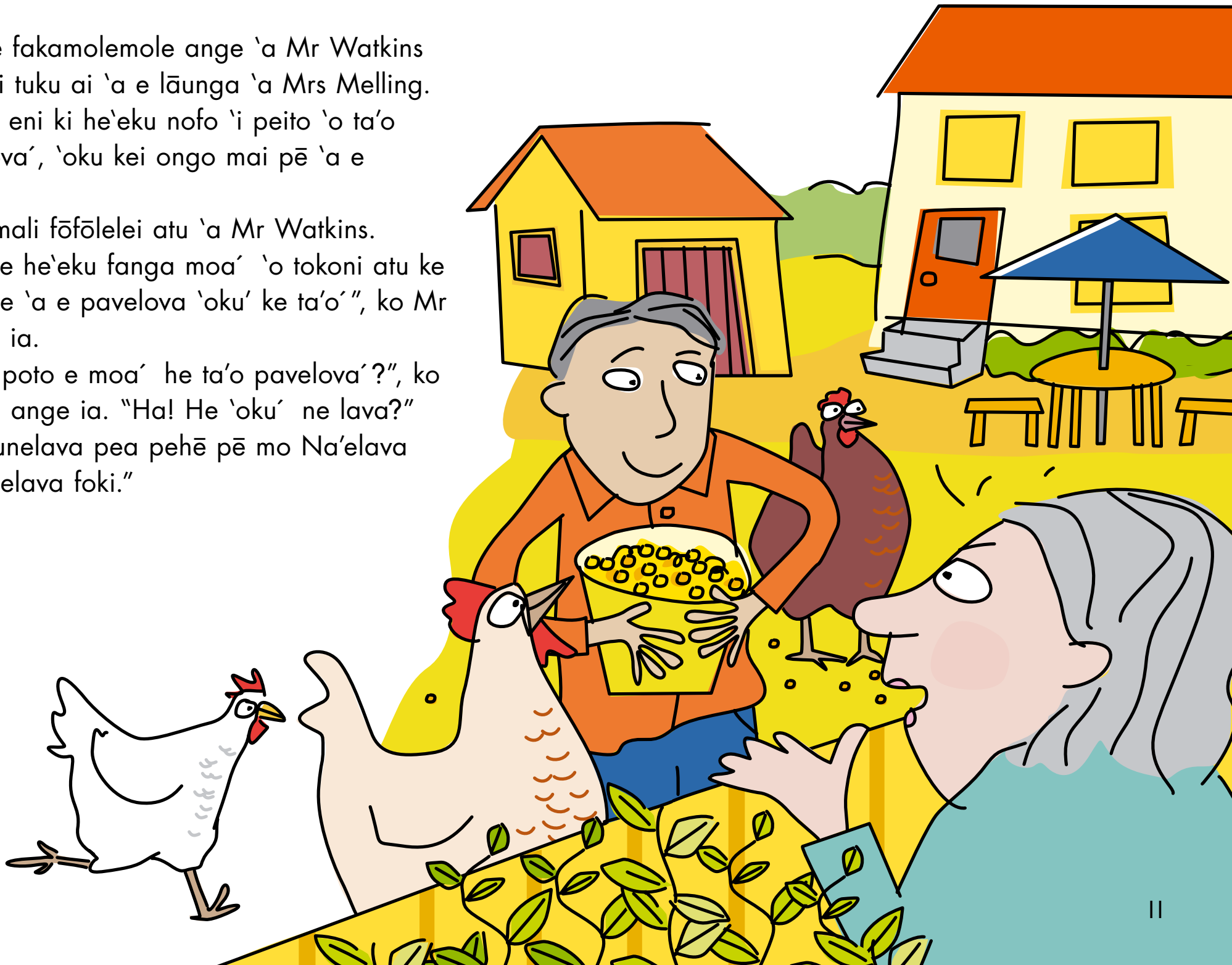
"Ko e a'u eni ki he'eku nofo 'i peito 'o ta'o keke pavelova', 'oku kei ongo mai pē 'a e kotokō!"

Na'e mamali fōfōlelei atu 'a Mr Watkins.

"'E lava 'e he'eku fanga moa' 'o tokoni atu ke to e ifo ange 'a e pavelova 'oku' ke ta'o'", ko Mr Watkins atu ia.

"He 'oku poto e moa' he ta'o pavelova'?", ko Mrs Melling ange ia. "Ha! He 'oku' ne lava?"

"'Io. 'Okunelava pea pehē pē mo Na'elava pea mo Tenelava foki."



Na'e ki'i malimali pē 'a Mrs Melling mo ne to'o atu e fua'imoa na'e 'oange 'e Mr Watkins.

"Ki'i 'ahi'ahi!", ko Mr Watkins atu ia. "Ko e fua 'o e moa 'oku fiefia' ko e sai taha ia ki he ngaahi pavelova'."

"Mālō", ko Mrs Melling atu ia 'o ne kei malimali pē 'o a'u ki he'ene toki hū atu ki hono peito'.



'I he 'aho hono hoko' na'e fai e ta'ata'aki vao
'a Mrs Melling 'i he'ene ngoue hina' pea mo e
hū atu 'a Mr Watkins 'o tānaki fua'imoa'.

Na'e ui atu leva 'a Mrs Melling ki ai, "Mr
Watkins, na'e tokoni 'aupito ho'o fanga moa' ke
toe ifo ange 'a e pavelova na'a' ku ngaohi' ka
'oku' ne kei fu'u longoa'a pē".

"Kātaki fakamolemole," ko Mr Watkins atu ia.
Ka na'e 'ikai longo hifo 'a Mrs Melling ia.

"Sio hifo ki he'eku ngoue hina'," ko 'ene
hoko' atu ia. "'Oku 'ikai mo'ui lelei hake he 'oku
hangē pē ko au', 'oku' nau fiema'u ha lōngonoa
mo ha nonga pea 'oku fu'u longoa'a 'a ho'o
fanga moa'."



Na'e toe 'oatu 'e Mr Watkins 'ene fo'i malimali fōlelei taha'.

"Kapau te ke loto ki ai, 'e lava 'e he'eku fanga moa' 'o tokoni atu ke ke toki sio he hina faka'ofa'ofa taha 'i māmani'", ko Mr Watkins atu ia.

"Ko e moa tō hina?", ko Mrs Melling mai ia. "Ha! He 'oku' ne lava?"

"'Io. 'Okunelava pea pehē pē mo Na'elava pea mo Tenelava foki".

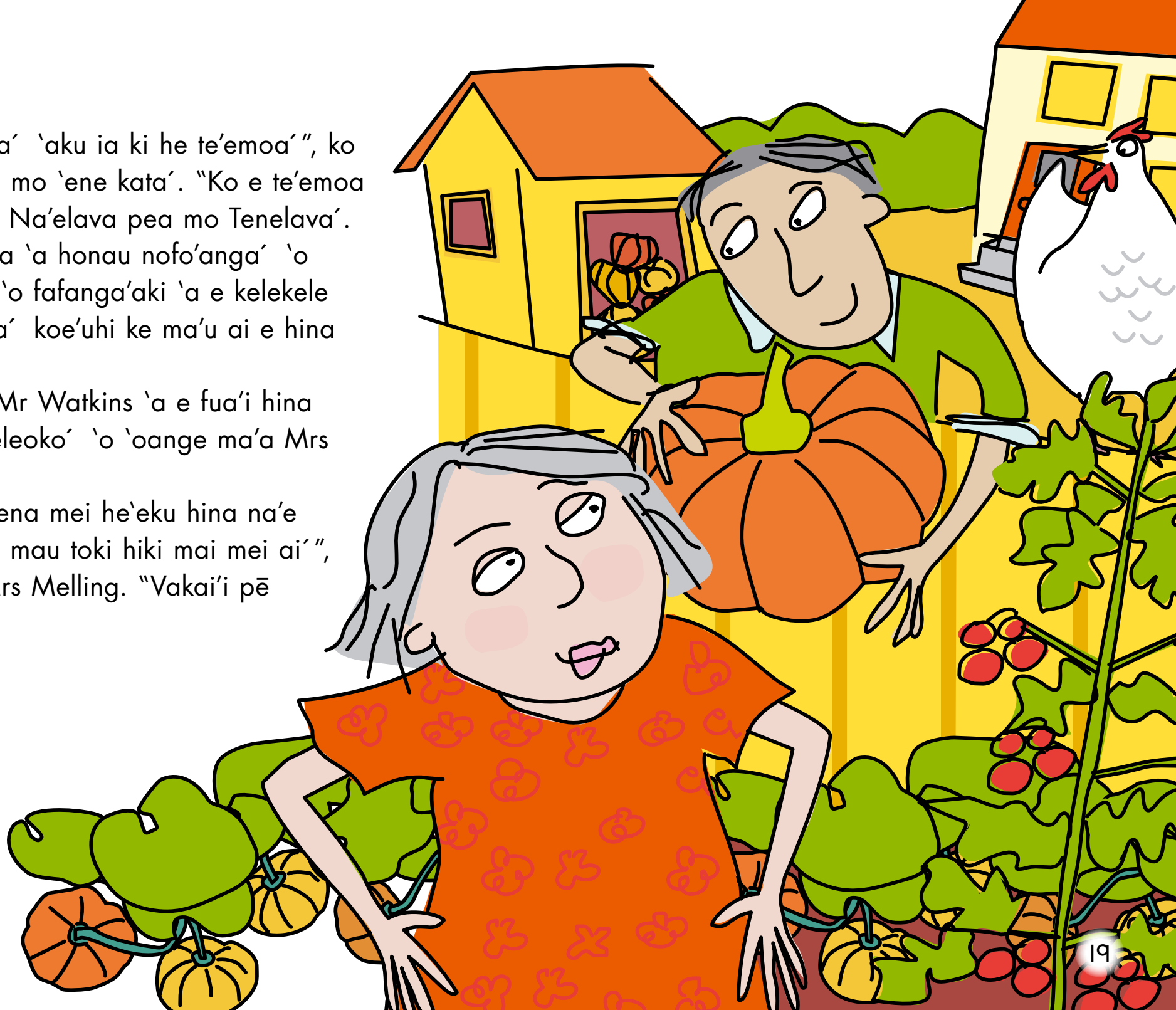
Na'e 'ikai kata 'a Mrs Melling he na'e 'osi fanongo foki ia he fo'i fieoli ko ia' kimu'a atu. "E lava fēfē ha moa 'o tō hina?", ko Mrs Melling atu ia. "Ko e hā ho'o 'uhinga'?"



“Ko ‘eku ‘uhinga’ ‘aku ia ki he te‘emoa’”, ko Mr Watkins atu ia mo ‘ene kata’. “Ko e te‘emoa ‘o ‘Okunelava mo Na‘elava pea mo Tenelava’. ‘Oku’ ou fakama’a ‘a honau nofo’anga’ ‘o ‘omai e te‘emoa’ ‘o fafanga’aki ‘a e kelekele ‘o ‘eku ngoue hina’ koe’uhi ke ma’u ai e hina lelei taha’.”

Pea to’o atu ‘e Mr Watkins ‘a e fua’i hina fōlahi mei hono feleoko’ ‘o ‘oange ma’a Mrs Melling.

“Ko e fo’i hina ena mei he’eku hina na’e tō ‘i he ‘api na’a’ mau toki hiki mai mei ai’”, ko ia atu ia kia Mrs Melling. “Vakai’i pē ‘oku fēfē?”



Na'e toki tui mo'oni 'a Mrs Melling ki ai hili
'ene 'ahi'ahi'i hake 'a e pai hina lelei taha talu
'ene ta'o pai.

'I he'ena toe fe'iloaki hono hoko', na'e 'ikai ke
toe launga 'a Mrs Melling ka ne kole ange kia
Mr Watkins pe 'e ma'u mei fe ha'ane
fanga moa.

"Ka na'a' ke talamai foki 'oku' ke sai'ia ange
he longonoa' mo e nonga'?" ko Mr Watkins
atu ia.

"Io ka 'oku' ou toe sai'ia ange foki he pai
hina' mo e pavelova'."



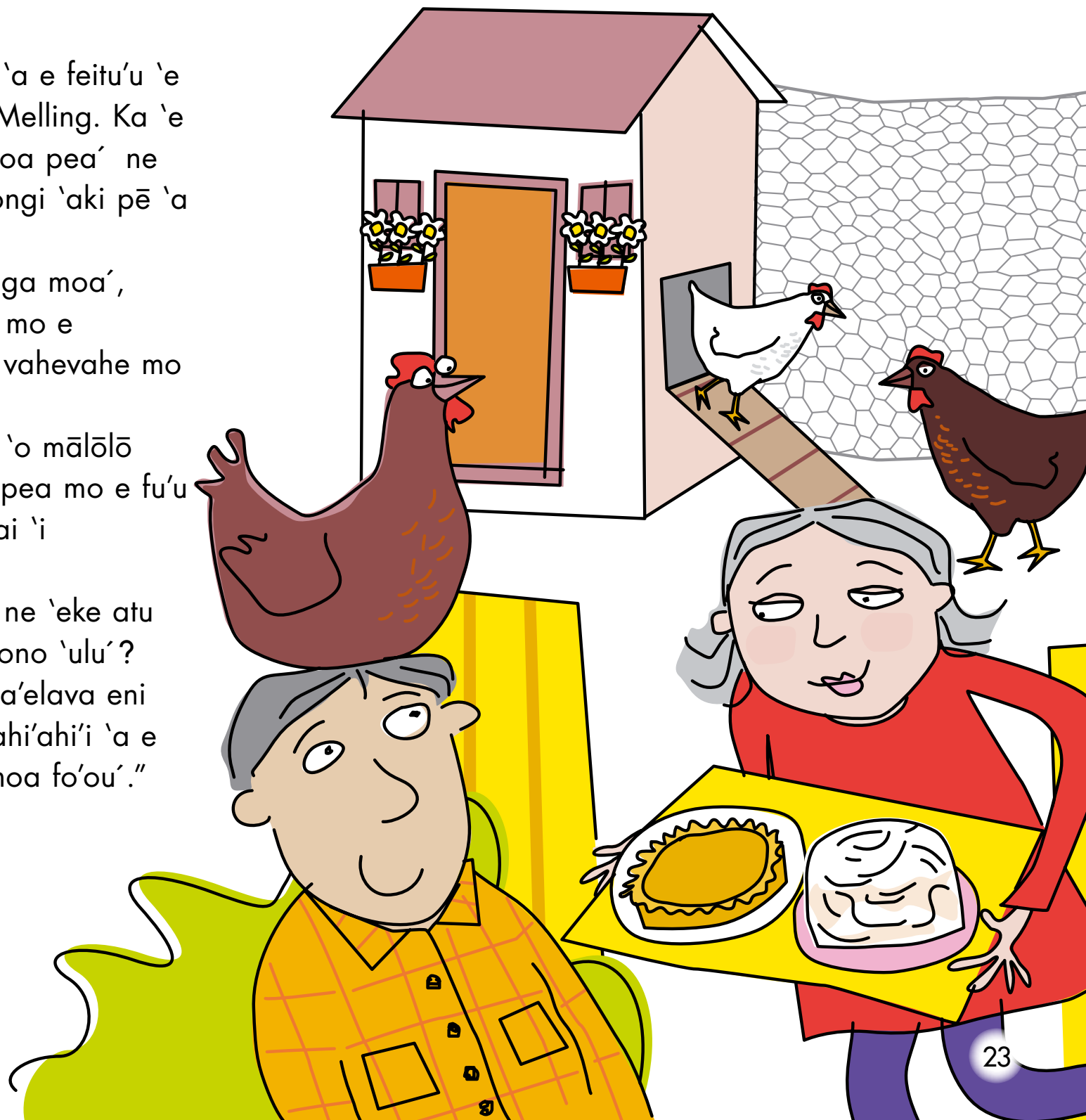
Na'e 'osi 'ilo foki 'e Mr Watkins 'a e feitu'u 'e ma'u mei ai ha fanga moa 'a Mrs Melling. Ka 'e fuofua fokotu'u ha'ane nofo'anga moa pea' ne tokoni atu leva ke langa ia kae totongi 'aki pē 'a e pai hina mo e pavelova.

'I he 'osi e langa 'o 'ene nofo'anga moa', na'e ta'o 'e Mrs Melling e pai hina mo e pavelova ifo taha' 'o 'oange kena vahevahe mo Mr Watkins.

Na'e tangutu hifo 'a Mr Watkins 'o mālōlō 'i tu'a 'i hono 'api' 'o malimali pē pea mo e fu'u moa 'oku hekeheka mo malimali mai 'i hono fo'i 'ulu'.

Na'e oli'ia atu 'a Mrs Melling 'o ne 'eke atu pe 'oku' ne lava pē 'o hekeheka hono 'ulu'?

“Oku 'ikai ko 'Okunelava. Ko Na'elava eni ia pea ko Tenelava ena 'oku' ne 'ahi'ahi'i 'a e hekeheka'anga 'o ho'o nofo'anga moa fo'ou'.”



Ko e Tauhi Lelei e Fanga Moa'

- 'Oku' nau mo'ui 'o a'u 'o ta'u 10 ki he 15 ko ia ai 'oku tonu ke ke fakakaukau lelei ki ai pea' ke toki fakalalata ha moa.
- Teu'i ha nofo'anga moa 'oku lahi fe'unga pea 'oku tonu ke 'ea mokomoko pea mo 'i ai ha fakamalumalu ai.
- Manatu'i ha puha ke lava 'o fakatō ai. 'Oku totonu ke 'aofi'aki ha mohuku mōmoa pē ko ha teletele'i papa.
- 'Oku' nau manako he tāheu 'o kumi ha me'a kenau kai. 'E 'aonga heni 'a hono ngāue'aki 'a e mohuku' mo e teletele'i papa'.
- Kapau 'e malu'i kinautolu tenau sai'ia he lele holo he ngoue' pea kapau ko ia, 'e sai ke toki fafanga efiafi po'uli. 'E hao ai 'o 'ikai ke kai 'e ha manupuna kehe 'a 'enau me'akai', pea 'e to e faingofua leva hono ui kinautolu ki honau nofo'anga' he tenau muimui ki he fafanga'.
- 'Oku fiema'u 'a honau nofo'anga' ke fakama'a si'i he 'aho kotoa pē pea fakama'a lahi fakauike.
- Tenau fiema'u ha vai inu fo'ou he 'aho kotoa pē pea 'oku totonu ke hilifaki ki 'olunga ke 'oua 'e hū ha 'uli ki ai lolotonga 'enau tāheu'.

**'A'ahi atu ki he uepisaiti kids.spcaeducation.org.nz
'o ako ai ki he fakahinohino ki hono tauhi 'o e moa'**

Pumpkin Pie and Pavlova

© 2016 Society for the Prevention of Cruelty to Animals Education, Auckland, New Zealand

Published by Wendy Pye Publishing Limited for SPCA Education

Text by John Carr

Illustrations by Astrid Matijasevic

This Tongan edition published 2019

ISBN: 978-1-98-857812-5

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopy, recording or any information storage and retrieval system, without permission in writing from the publishers.

Distributed in New Zealand by The SPCA

3047 Great North Road, New Lynn, Auckland 0640, New Zealand